

T R E Ś Ć :

**ZARZĄDZENIA PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ
KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO:**

Poz. 79 — nr 110 z dnia 20.3.1952 r. w sprawie zakazu przeznaczania wytworów hutniczych i wyrobów żelaznych funduszu rynkowego na cele pozarynkowe.

Poz. 80 — nr 112 z dnia 3.4.1952 r. w sprawie obchodzenia się z workami z papieru siarczanowego (natronowego).

PISMO OKÓLNE:

Poz. 81 — nr 9 z dnia 29.3.1952 r. w sprawie obowiązku przestrzegania przepisów dotyczących braków i wad towarów.

79.

**ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO
PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA
GOSPODARCZEGO**

Nr 110 z dnia 20 marca 1952 r.
(znak HA1N-02-418)

w sprawie zakazu przeznaczania wytworów hutniczych i wyrobów żelaznych funduszu rynkowego na cele pozarynkowe.

W celu zapewnienia zaopatrzenia wsi w niezbędne dla prowadzenia prawidłowej gospodarki rolnej ilości wytworów hutniczych i wyrobów żelaznych, na podstawie § 1 uchwały Nr 106 Prezydium Rządu z dnia 1 marca 1952 r. w sprawie zaopatrzenia wsi w wytwory hutnicze i wyroby żelazne zarządza się w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów, co następuje:

§ 1. Wytwory hutnicze i wyroby żelazne objęte funduszem rynkowym na zaopatrzenie wsi powinny być przydzielane placówkom Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ wyłącznie dla zaspokojenia potrzeb rolników jak np. kucie koni, remonty wozów i maszyn rolniczych, konserwacja narzędzi rolniczych, budynków gospodarskich i mieszkalnych itp.

§ 2. 1. Zakazuje się przydzielania oraz sprzedaży wytworów hutniczych i wyrobów żelaznych funduszu rynkowego na zaopatrzenie wsi na cele inne, niż wymienione w § 1.

2. Terenowe organa jednolitej władzy państwowej, urzędy i instytucje, jednostki wojskowe i Powszechnej Organizacji „Służba Polsce“, organa bezpieczeństwa publicznego i milicji obywatelskiej oraz organizacje społeczne i zawodowe powinny pokrywać swoje zapotrzebowanie zgodnie z zarządzeniami Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w sprawie trybu zaopatrzenia i dystrybucji tych artykułów przemysłowych.

§ 3. Osoby (pracownicy) naruszające przepisy niniejszego zarządzenia będą pociągane do odpowiedzialności.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

w z. E. Szyr

80.

**ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO
PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA
GOSPODARCZEGO**

Nr 112 z dnia 3 kwietnia 1952 r.
(BI9-01-7)

w sprawie obchodzenia się z workami z papieru siarczanowego (natronowego).

W celu zrealizowania oszczędnej i racjonalnej gospodarki workami z papieru siarczanowego (natronowego), w związku z uchwałą Nr 16 Prezydium Rządu z dnia 10 stycznia 1952 r. w sprawie zasad obrotu opakowaniami (Monitor Polski Nr A-9, poz. 82) zarządza się, co następuje:

§ 1. Urzędy i instytucje państwowe oraz jednostki gospodarki uspołecznionej korzystające przy dostawach towarów z worków z papieru siarczanowego (natronowego) obowiązane są postępować z tymi workami w sposób określony w instrukcji stanowiącej załącznik do zarządzenia.

§ 2. W stosunku do winnych niestosowania przepisów o obchodzeniu się z workami z papieru siarczanowego (natronowego) należy wyciągnąć konsekwencje służbowe i dyscyplinarne, a w przypadkach popełnienia przestępstwa — sprawę kierować do właściwej prokuratury.

§ 3. Właściwi ministrowie czuwać będą nad ścisłym przestrzeganiem postanowień załączonej instrukcji.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 1952 r.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

w z. E. Szyr

Załącznik do zarządzenia Przewodniczącego PKPG nr 112 z dnia 3 kwietnia 1952 r.

I N S T R U K C J A

o obchodzeniu się z workami z papieru siarczanowego (natronowego).

W celu zapewnienia oszczędnej gospodarki workami z papieru siarczanowego (natronowego) wprowadza się poniższą instrukcję, ustalającą zasady gospodarki workami papierowymi.

§ 1. Worki natronowe z papieru siarczanowego mogą być używane do transportu wszystkich artykułów sypkich z wyjątkiem tych, których warunki techniczne nie pozwalają na użycie tego rodzaju opakowania, jak niektóre artykuły chemiczne, przetwory zbożowe i inne, chyba że odbiorca towaru wyrazi na to swoją zgodę.

§ 2. W obrocie krajowym worki natronowe z papieru siarczanowego powinny być napełniane w granicach przyjętych norm, nie przekraczających 75 kg pakowanej masy.

§ 3. Przy napełnianiu nieautomatycznym worków powinny być stosowane następujące zasady:

- 1) worek należy zawiesić lub postawić prostopadle, a ewentualne zmarszczki lub fałdy wygładzić (patrz rys. 1);
- 2) pod pakowaczką powinno znajdować się podwyższenie o gładkiej powierzchni nie mniejszej, niż podstawa worka, o wysokości do 10 cm ponad poziomem podłogi, aby ułatwić załadowanie napełnionego worka na odtransportowujący go wózek (patrz rys. 1 i rys. 2);
- 3) przy mechanicznym zamykaniu napełnionego worka przez zaszywanie szew powinien być umieszczony w odległości nie mniejszej, niż 12 mm od górnej krawędzi worka;
- 4) przy ręcznym zamykaniu napełnionego worka należy brzeg worka zagiąć przynajmniej dwukrotnie na szerokość 3—4 cm a uprzednio wprowadzony w fałdy drut lub sznurek po zagięciu rogów skrócić lub zawiązać (patrz rys. 3, 4, 5 i 6). Powyższy sposób zamykania worków zaleca się wprowadzić w tych zakładach, które dotąd stosują system czubowy przy wiązaniu drutem lub sznurkiem. Stosowany dotąd sposób wiązania czubowego (patrz rys. 7 i 8), wymaga większej wolnej przestrzeni do jego zawiązania, a ponadto drut przecina warstwy papieru oraz często ześlizguje się z czuba; system zalecany jest pewniejszy i ekonomiczniejszy;
- 5) niedopuszczalne jest deptanie (chodzenie) po workach pustych i napełnionych;
- 6) temperatura pakowanej masy towarowej w worki papierowe nie powinna przekraczać 70°C. Pakowana masa towarowa o temperaturze powyżej 70° niszczy opakowania.

§ 4. Przewożenie i przenoszenie worków napełnionych powinno odbywać się wg następujących zasad:

- 1) po zamknięciu napełnionego worka należy podjechać wózkiem do worka, worek przechylić w stronę przeciwną od wózka, podsunąć wózek pod dno worka a następnie worek przechylić na wózek (patrz rys. 2);
- 2) wózki do transportu napełnionych worków nie powinny posiadać żadnych ostrych krawędzi, które mogłyby uszkodzić worek;
- 3) worki należy przenosić w pozycji pionowej, przy uchwyceniu od spodu;
- 4) worków nie należy rzucać ani ciągnąć po podłodze (w magazynie, wagonie, samochodzie itd.);

§ 5. 1. Przed załadunkiem napełnionych worków należy dokładnie zbadać:

- 1) czy w środkach transportowych nie ma wystających gwoździ lub innych przedmiotów, mogących spowodować uszkodzenie worków w czasie transportu;
- 2) czy środki transportowe nie są zabrudzone smarami lub innymi płynami, mogącymi mieć szkodliwy wpływ na towar i worki.

2. O ile stwierdzonych wad nie da się usunąć we własnym zakresie, załadowca powinien zażądać innego odpowiedniego środka przewozowego.

3. Worki powinny być układane w wagonie w ten sposób, by w czasie transportu nie ulegały pęknięciu lub przetarciu. W celu uniknięcia niszczenia worków, nie należy towaru i worków łaadować do samych drzwi wagonowych (patrz rys. 9).

§ 6. 1. Przy otwieraniu worków, a w szczególności worków wentylowych nowego typu, należy przedsięwziąć środki zabezpieczające przed uszkodzeniem ich powierzchni; otwieranie powinno się odbywać z największą starannością, tak by worek mógł być powtórnie użyty.

2. Otwieranie worków powinno odbywać się następująco:

- 1) otwarcie worków automatycznie napełnionych (z wentylem — starego typu) powinno następować przez rozcięcie nożem krótszej strony worka, po stronie wentyla,
- 2) worki szyte powinny być otwierane przez rozcięcie krótszej strony worka, wzdłuż szwu;
- 3) przy workach wiązanych należy uprzednio usunąć sznurek lub drut przez odkręcenie lub rozcięcie, a następnie rozwinąć zagięcie,
- 4) przy workach zamykanych za pomocą mechanicznego lub ręcznego kłamrowania — należy część kłamrowaną odciąć.

§ 7. Z opróżnionymi workami nadającymi się do zwrotu i dalszego użytku należy postępować w sposób następujący:

- 1) worek po opróżnieniu powinien być dokładnie rozprostowany i wytrzepany, tak by nie zawierał żadnych pozostałości;
- 2) worki powinny być układane w paczki po 25 sztuk, jednego gatunku, wymiaru i transportowanych w nich artykułów. Paczki należy wiązać drutem lub sznurkiem. Przy wiązaniu paczek drutem należy stosować na kantach paczek podkładki ochronne; wiązanie nie może być przyczyną uszkodzenia worków lub rozsypania się paczek w czasie transportu;
- 3) przewóz worków powinien odbywać się środkami transportowymi zabezpieczającymi worki od zamknięcia;
- 4) worki powinny być przechowywane w pomieszczeniach czystych, suchych i przewiewnych, zabezpieczonych nalezycie przed gryzoniami i kradzieżą.

§ 8. Do czasu wydania zarządzeń stosownie do § 2 uchwały Nr 16 Prezydium Rządu z dnia 10 stycznia 1952 r. w sprawie zasad obrotu opakowaniami (Monitor Polski Nr A-9, poz. 82) nieuszkodzone worki po artykułach spożywczych powinny być odstawiane odpłatnie do punktów skupu, natomiast worki po innych artykułach powinny być odprowadzane dostawcy towaru na warunkach z nim uzgodnionych.

§ 9. Worków uszkodzonych nie nadających się do dalszego użytku nie należy niszczyć ani palić, lecz odprowadzić je jako makulaturę do Centrali Odpadków Użytkowych.

81.

PISMO OKÓLNE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 9 z dnia 29 marca 1952 r.

(znak HA1N-02-463)

w sprawie obowiązku przestrzegania przepisów dotyczących braków i wad towarów.

Przypomina się o obowiązku ścisłego przestrzegania przepisów zarządzeń Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (PKPG) w sprawie ogólnych warunków dostaw (Biuletyn PKPG nr 20 poz. 226 z 1950 r., oraz nr 33, poz. 339 z 1951 r. z późniejszymi zmianami) a w szczególności przepisów dotyczących braków i wad towarów.

W przypadku stwierdzenia istotnych wad towaru nabywca może postawić towar do dyspozycji sprzedawcy i albo odstąpić od umowy albo też zażądać dostarczenia innego towaru. W innych przypadkach nabywca może żądać obniżenia ceny odpowiednio do zmniejszonej wartości użytkowej nadesłanego towaru.

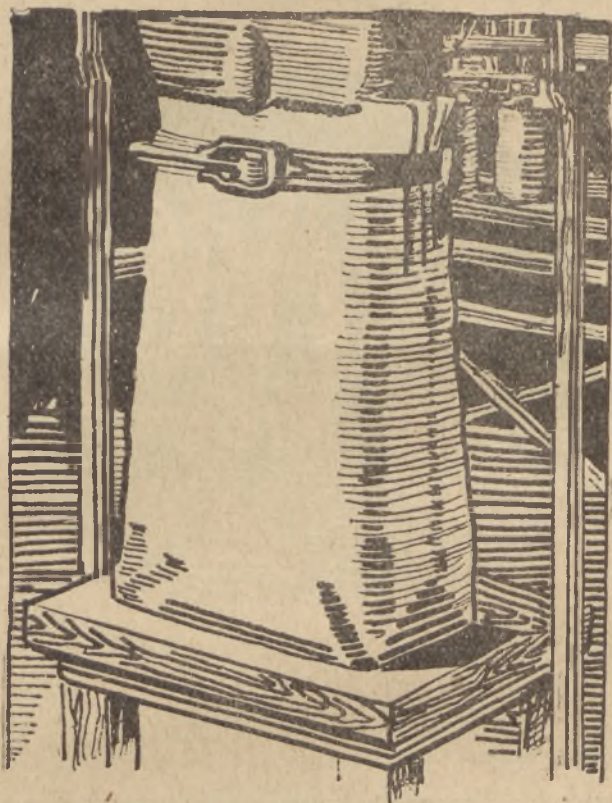
Zasady postępowania przy zgłaszaniu i ewidencjonowaniu reklamacji dotyczących wad jakościowych towaru są uregulowane zarządzeniem Przewodniczącego PKPG Nr 293, z dnia 31 lipca 1951 r. (Biuletyn PKPG Nr 22, poz. 227) oraz pismem okólnym PKPG — Departament Organizacyjno-Prawny z dnia 27 października 1951 r. (Biuletyn PKPG Nr. 29, poz. 308).

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

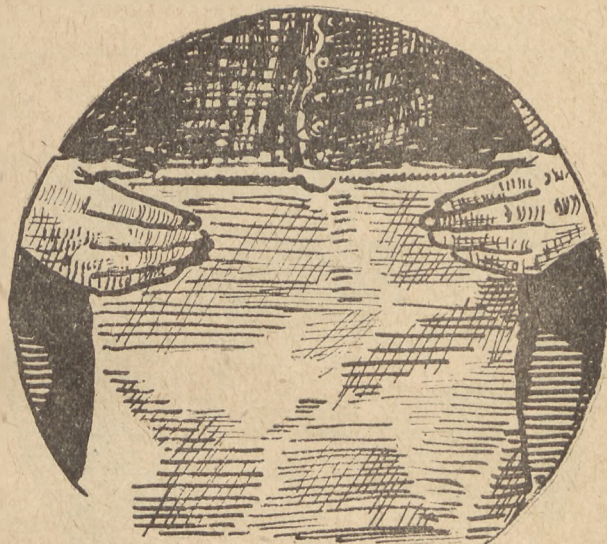
w z E. Szyr

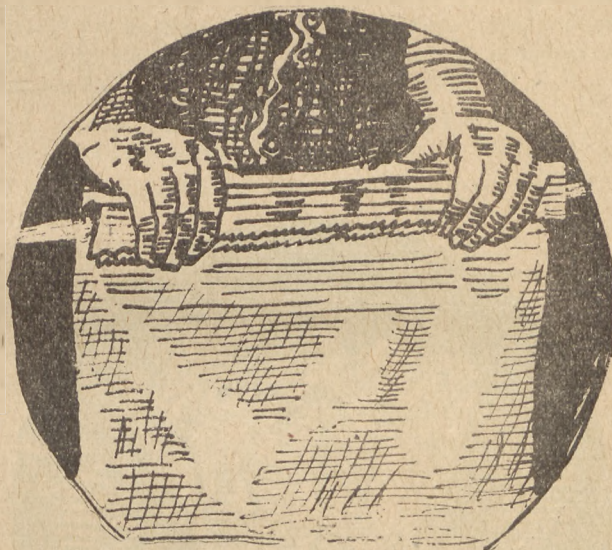
Rysunki do instrukcji o obchodzeniu się z workami z papieru siarczanowego (natronowego)

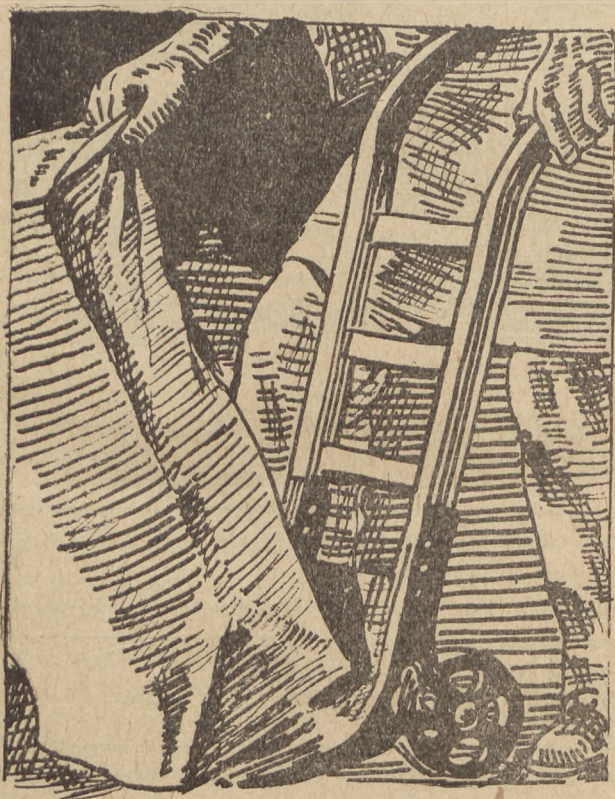
Rys. 1

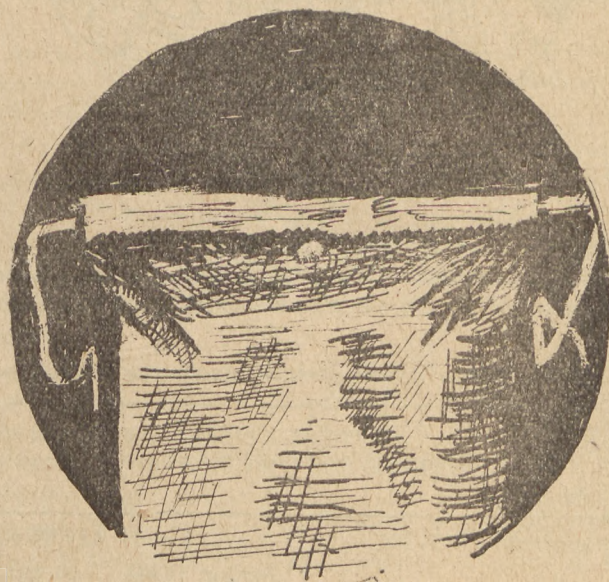
Rys. 3

Rys. 4

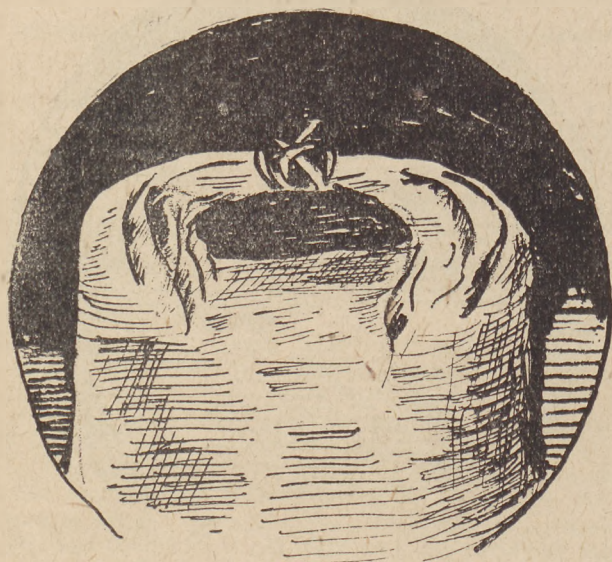
Rys. 2

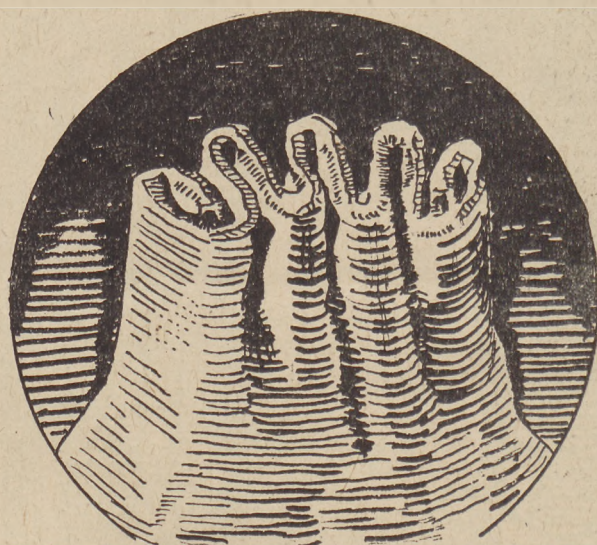
Rys. 5

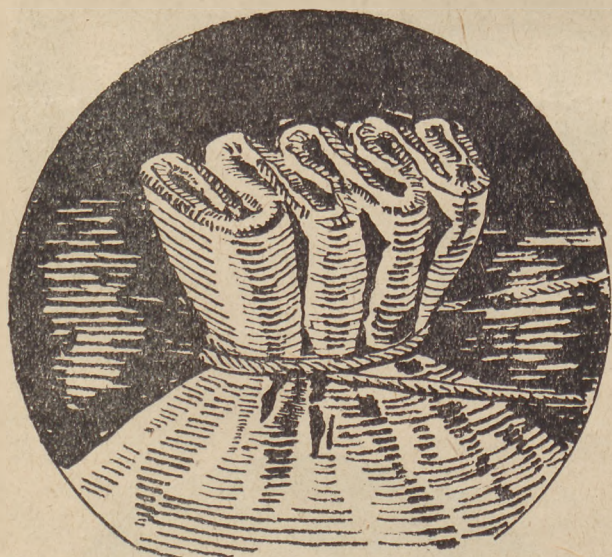
Rysunki do instrukcji o obchodzeniu się z workami z papieru siarczanowego (natronowego)

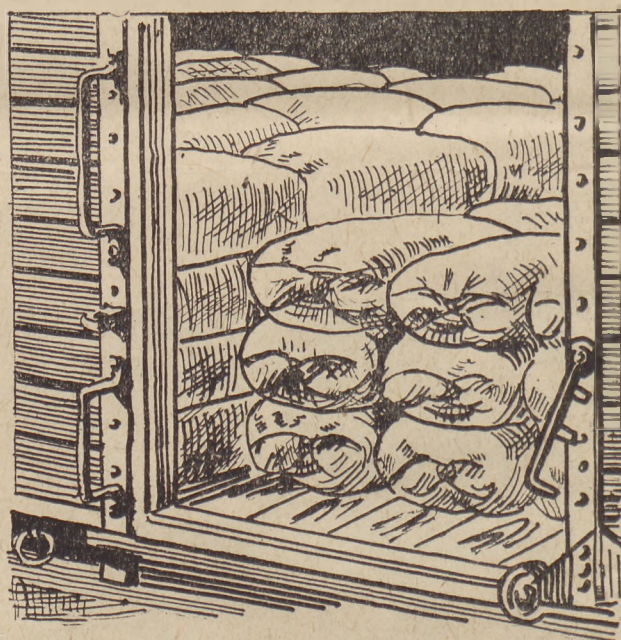
Rys. 6

Rys. 7

Rys. 8

Rys. 9

Adres Redakcji: Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego, Departament Organizacyjno-Prawny, Warszawa.
Pl. Trzech Krzyży 5.

Wydawca: Polskie Wydawnictwa Gospodarcze, Przedsiębiorstwo Państwowe, Warszawa, ul. Poznańska 15, tel. 7-36-46 w. 11.

PRENUMERATA: kwartalna 16 zł 20 gr, półroczna 32 zł 40 gr, roczna 64 zł 80 gr.

PRENUMERATĘ PRZYJMUJE: Państwowe Przedsiębiorstwo Kolportażu „Ruch“, Warszawa, ul. Srebrna 12.
Konto PKO I-15809.

Zamówienie PWG-TC, — P/C—167/52 z dnia 4.IV.52 r., podpisano do druku dn. 11.IV.52 r., druk ukończono 15.IV.1952 r.

Nakład 16.445 + 55 egz. Papier druk. sat. kl. VII/A1/60 gr.

Cena numeru 1 zł 80 gr. Zam. 1133. Druk. „Dom Słowa Polskiego“, Warszawa, Plac Kazimierza Wielkiego. 3-B-17101